

Între *tehnologie* și *societate* există interdependență. Astfel, pe de o parte, orice activitate derulată în sensul dezvoltării sistemelor informatice trebuie să aibă în vedere nevoile membrilor societății, iar pe de altă parte, nu trebuie neglijat impactul utilizării noilor tehnologii, deoarece finalitatea (foarte des întâlnită în empiric) va consta în alterarea vieții oamenilor.

Calculatorul a devenit în ultimii ani o prezență incontestabilă în viața oamenilor. Este de domeniul evidenței că în secolul XXI, absolut în orice domeniu, de la cele mai practice până la cele mai teoretice, calculatorul a devenit indispensabil dintr-un singur motiv: *eficiența*. Este adevărat că multe activități pot fi realizate și acum fără ajutorul calculatorului, dar nu cu aceeași eficiență. Rapiditatea cu care se desfășoară evenimentele din mediul înconjurător determină oamenii, oricât de reticenți ar fi față de utilizarea calculatorului, să apeleze la acesta pentru a se adapta schimbărilor.

Termenul de *comunicare mediată de calculator* a apărut înaintea extinderii rapide a noilor tehnologii.

J. Thompson considera că în cadrul *comunicării mediate de computer* regăsim atât elemente specifice comunicării interpersonale, cât și elemente ale comunicării cvasi-mediate.

Pentru ce este preferat IT-ul de către tineri?

Pentru majoritatea tinerilor IT-ul este utilizat primordial în vederea *comunicării*. Aceasta este mereu îmbunătățită de acest nou medium. Datorită IT-ului se anulează inhibițiile, acesta conferind participanților o mare libertate de exprimare. *Forumurile*, *chaturile* și *blogurile* au devenit noi spații de dezbateră publică. Atractivitatea IT-ului constă în faptul că tinerii nu au de îndeplinit nicio sarcină, iar regulile (exceptând cei câțiva pași necesari pentru crearea unui cont) nu sunt atât de stricte, uneori fiind creațiile acestora. Un studiu al Simonei Ștefănescu, cercetător științific în cadrul *Institutului de Sociologie al Academiei Române*, efectuat în noiembrie 2007, în 60 de licee din București, pe un eșantion fiind constituit din 1008 subiecți, s-a finalizat cu următoarele rezultate: frecvența utilizare a Internetului, 75,8% - zilnic, la extrema cealaltă, de două-trei ori pe lună, doar 1,1%.

Prietenii pe net

Sunt multe cazuri care relevă cât de înșelătoare sunt „prietenii” pe net. Spun înșelătoare, tocmai datorită diferenței dintre *real* și *virtual*, cu referire directă la *identitatea reală și cea virtuală a presupușilor prieteni*.

Însă nu vreau să duc la extreme conotația negativă arondată de regulă IT-ului. Există și cazuri fericite în care membrii unei anumite rețele virtuale (de tipul *Hi5*) își primesc acceptul reciproc în funcție de preferințe, calități comune, idealuri etc. Este cazul unei studente care mi-a mărturisit că și-a dat acceptul intrării în rețea doar persoanelor printre preferințele cărora se regăsea și aceea pentru *manga anime* (*manga* - benzi desenate, *anime* - animație japoneză). Mi-a explicat că această mișcare culturală - *manga anime* - inițiată în Japonia, în anii '70, ajunsă mult mai târziu și în țara noastră, are astăzi peste 2000 de fani declarați numai în România.

Iată că, în ciuda aparențelor privitoare la folosirea în sens distructiv a acestor rețele virtuale, realitatea ne prezintă și cazuri de membrii responsabili, care, cu toate că locuiesc în diferite colțuri ale Terrei, schimbă opinii, creații proprii. Există, de asemenea, cazuri în care, membrii unor rețele virtuale, care dețin un anumit status social, își oferă ajutorul, realizând astfel trecerea din lumea virtuală și în cea empirică.

Omul între nevoia de monolog și dialog...

Ne confruntăm cu situații în care, datorită

contextului social apăsător, dorim să rupem legătura cu lumea, să fim însoțiți doar de umbra noastră. Dar, după un timp mai scurt sau mai lung, resimțim nevoia de comunicare, de relație. De ce? Pentru că...omul este o ființă socială! Aristotel susținea că omul este un *zoon politikon* (ființa omenească este prin esența sa membru al unei societăți organizate, a unui *polis* oraș, stat), el raportându-se, de fapt, la sociabilitatea omului.

Am foarte mulți „prieteni” și totuși „de ce sunt singur?!”

De câte ori nu ne-am pus această întrebare? A trăi *virtual* este echivalentul unei vieți desfășurate într-o falsă realitate, care, simulând o viață tumultuoasă, plină de acțiune, nu are alt efect (paradoxal ce-i drept) decât adâncirea sentimentului de singurătate. Odată devenit membru al unei rețele virtuale, ai posibilitatea de a *ajunge* la zeci de mii de kilometri într-o secundă, să ai contactul cu zeci (sute) de cunoscuți/parteneri de discuție, concluzia fiind că *patima virtuală* este uneori mai mare decât *plăcerea reală*.

Face-to-face vs. on-line

Evident că nu voi adera în totalitate la curentul de opinie conform căruia majoritatea tinerilor preferă să-și *înece* conștiința (am în vedere în special gândirea) într-un joc/dialog *online*. Realitatea ne prezintă (din păcate) suficiente cazuri în care aceștia, în loc să poarte discuții normale (de tipul *face-to-face*), aleg să se ascundă în spatele anonimatului și se afundă în *dialoguri* interminabile, fără sens din punct de vedere al plusului cognitiv, pe *chat-uri*.

Limbajul virtual/cod MORSE ?!

În ceea ce privește limbajul folosit de către utilizatorii diverselor rețele de tip *Hi5*, *Myspace* ș.a., sesizez din plin prezența argoului, un limbaj *pitoresc*, adesea codificat și pe care îl folosesc în special cei cu vârste cuprinse între 15-25 de ani. Ex: *nașpa*, *mișto* etc. Dacă în lumea virtuală acest limbaj este acceptat și devine de multe ori o condiție pentru includerea într-o anumită rețea de tipul celor mai sus amintite, în lumea reală, a contactelor interpersonale, acesta este *taxat* de interlocutori, putând avea ca efect chiar blocarea comunicării, datorită catalogării celor care-l uzează ca făcând parte din grupuri neagreate social. Însă, lăsând de o parte diferitele catalogări ale limbajului care abundă în argou, să nu uităm că, atâta timp cât fiecare *cuvânt* este un *cod*, folosirea lui are un *sens*, în măsura în care *înțelesul* său este împărtășit de persoanele care comunică.

Mesajele sunt integral *înțelese* în funcție de gradul în care interlocutorii acordă cuvintelor („codurilor” de multe ori) aceleași înțelesuri.

Vraja noilor tehnologii

Am trecut personal prin faza în care nu puteam să-mi părăsesc minunata jucărie până nu-mi verificam e-mailul sau până nu îmi salutăm toți *prietanii mei virtuali*. Dacă nu îmi efectuam tabietul, plecam cu un sentiment de neîmplinire și cu impresia că îi nedreptățesc (marginalizez) pe acei cărora nu le acordasem tradiționalul salut.

Această stare de fapt ne ridică atâtea întrebări, ne evidențiază atâtea situații problematice. Însă, la fel ca în fața întrebărilor existențiale din filosofie, avem senzația că ne afundăm din ce în ce mai mult și, lucrul cel mai important, realizăm (caz fericit) gradul înalt de vulnerabilitate, care ne caracterizează, în raportul OM - MAȘINĂ.

dec.
real sau
virtual ?!

